

Dažādu perorālo antikoagulantu ietekme uz dzīves kvalitāti pacientiem ar augsta riska ātriju fibrilāciju Latvijā

Baiba Luriņa¹, Ketija Apsīte², Andris Tupahins²,
Irina Pupkeviča¹, Aldis Strēlnieks¹,
Kristīne Jubele¹, Oskars Kalējs¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Iekšējīgo slimību katedra

² Medicīnas fakultāte

Ievads. Pacienta dzīves kvalitāte ir svarīgs aspekts, ko ietekmē daudzi faktori, t. sk. ikdienā lietotie medikamenti. Pacientiem ar augsta riska ātriju fibrilāciju (ĀF), kas ikdienā lieto perorālos antikoagulantus išēmisko notikumu riska mazināšanai, ir iespējams izvēlēties K vitamīna antagonistu varfarīnu vai jaunos perorālos antikoagulantus (JPOAK).

Darba mērķis, materiāls un metodes. Noskaidrot dažādu perorālo antikoagulantu ietekmi uz dzīves kvalitāti pacientiem ar augsta riska ĀF. Pētījums tika veikts Latvijas Kardioloģijas centrā, aptaujājot pacientus ar augsta riska ĀF viņu stacionēšanās laikā, ievācot informāciju par vecumu, dzimumu, ikdienā lietotajiem medikamentiem, kā arī aizpildot īsās formas SF-36 novērtēšanas anketu.

Rezultāti. Kopumā tika aptaujāti 114 pacienti, 55 (48,2%) vīrieši un 59 (51,8%) sievietes. Varfarīnu (varf.) lietoja 60 pacienti (52,63%), vidējais vecums 70,9 (± 10,42) gadi; JPOAK – 54 (47,37%) pacienti, vidējais vecums 68,5 (± 10,51) gadi. Abu grupu vidējais vecums bija bez statistiski nozīmīgas atšķirības ($p = 0,92$). Korelācija starp perorālā antikoagulanta izvēli un vecumu nepastāvēja ($r = 0,139$; $p = 0,08$).

Kopējais veselības novērtējums procentos varfarīna lietotāju grupā bija 37,92% (95% TI: 32,02–43,80%), JPOAK grupā – 52,31% (95% TI: 46,35–58,28%); enerģijas līmenis varfarīna grupā – 50,17% (95% TI: 43,23–57,10%), JPOAK grupā – 57,41% (95% TI: 50,89–63,93%); emocionālā labsajūta varfarīna grupā – 57% (95% TI: 67,15–76,43%), JPOAK grupā – 73,41% (95% TI: 68,99–77,84%); fiziskās funkcionēšanas novērtējums varfarīna grupā – 59,66% (95% TI: 50,44–68,88%), JPOAK grupā – 76,67% (95% TI: 69,71–83,62%); sociālo attiecību pilnvērtīgums varfarīna grupā – 66,25% (95% TI: 58,47–74,03%), JPOAK grupā – 76,39% (95% TI: 69,84–82,94%); ikdienas aktivitāšu neierobežošana fiziskās veselības dēļ varfarīna grupā – 46,67% (95% TI: 33,67–59,66%), JPOAK grupā – 64,81% (95% TI: 51,66–77,97%); ikdienas aktivitāšu neierobežošana emocionālā stāvokļa dēļ varfarīna grupā – 55% (95% TI: 42,04–67,96%), JPOAK grupā – 68,52% (95% TI: 55,72–81,31%).

Salīdzinot ar Manna-Vitnija testu dzīves kvalitātes aspektus varfarīna grupā ar JPOAK lietotāju grupā, statistiski ticami atšķīrās fiziskās funkcionēšanas spēja (vidējais rangs varfarīna lietotāju grupā – 49,53; JPOAK grupā – 65,17; $p = 0,01$) un kopējais veselības novērtējums (vidējais rangs varfarīna grupā – 48,75; JPOAK grupā – 67,22; $p = 0,002$), JPOAK rādītāji bija augstāki. Pārējās sadaļās, lai gan statistiski ticamas atšķirības nebija, JPOAK lietotāju rādītāji bija augstāki nekā varfarīna lietotāju grupā.

Secinājumi. Visās dzīves kvalitātes novērtēšanas sfērās varfarīna lietotājiem ir zemāks dzīves kvalitātes novērtējums nekā JPOAK lietotāju grupā. Statistiski ticama atšķirība ir, salīdzinot varfarīna lietotāju (37,92%) un JPOAK lietotāju (52,31%) kopējo veselības novērtējumu ($p = 0,002$) un varfarīna lietotāju (59,66%) un JPOAK lietotāju (76,67%) fiziskās funkcionēšanas aspektu ($p = 0,01$).